

OBSAH

Úvod	9
1. Charakteristika a vývoj skúmania dejín pedagogického myslenia	13
1.1 Predmet a význam dejín pedagogického myslenia	13
1.2 Dejiny pedagogického myslenia ako pedagogická a vedecká disciplína	18
1.3 Metodológia dejín pedagogického myslenia	22
1.3.1 Historické pramene	26
1.3.2 Metódy skúmania	28
1.4 Historický vývoj pedagogickej historiografie vo svete	29
1.4.1 Nemecké jazykové prostredie	30
1.4.2 Mimonemecké jazykové prostredie	37
1.4.3 Pedagogická historiografia po druhej svetovej vojne	40
1.5 Historický vývoj pedagogickej historiografie v slovenskom a českom jazykovom prostredí	42
1.5.1 Počiatky pedagogickej historiografie	43
1.5.2 Pedagogická historiografia po roku 1945	54
1.5.3 Pedagogická historiografia po roku 1989	61
1.5.4 Súčasné problémy skúmania dejín pedagogického myslenia na Slovensku	65

I. Prehistorické obdobie vo vývoji výchovy a vzdelávania .. 69

2. Výchova a vzdelávanie v prehistorickom období a v raných mimoeurópskych civilizáciách	70
2.1 Počiatky výchovy a vzdelávania – prehistorické obdobie	71
2.2 Výchova a vzdelávanie v civilizáciách starovekého Východu	75
2.2.1 Čína	76
2.2.2 India	95
2.2.3 Kultúry Blízkeho východu	109
2.2.3.1 Mezopotámske kultúry	109
2.2.3.2 Egypt	119
2.2.3.3 Perzská ríša	128
2.3 Výchova a vzdelávanie v civilizáciách starovekého Západu	134
2.3.1 Kultúra Mayov	135
2.3.2 Kultúra Aztékov	141
2.3.3 Kultúra Inkov	145
2.4 Charakteristika prehistorickej výchovy a vzdelávania	154

II. Počiatky pedagogického myslenia a pedagogickej teórie

3 Pedagogické myslenie v antickom Grécku	159
3.1 Kultúra bronzovej doby	161
3.2 „Temné“ alebo homérske obdobie	168
3.3 Archaické obdobie antického Grécka	175
3.3.1 Sparta	181
3.3.2 Atény	187

3.4	Klasické obdobie antického Grécka	196
3.4.1	Prírodní filozofi a sofisti	200
3.4.2	Sokrates	208
3.4.3	Isokrates	212
3.4.4	Platón	217
3.4.5	Aristoteles	231
3.5	Obdobie helenizmu (poklasické obdobie)	243
4	Pedagogické myslenie v Izraeli	262
4.1	Obdobie do vzniku kráľovstva	265
4.2	Obdobie kráľovstva	273
4.3	Po období kráľovstva: Izrael ako provincia cudzích mocností	283
5	Pedagogické myslenie v antickom Ríme	294
5.1	Obdobie rímskych kráľov	295
5.2	Obdobie republiky	299
5.2.1	Marcus Tullius Cicero	309
5.3	Obdobie cisárov	316
5.3.1	Lucius Annaeus Seneca Mladší	325
5.3.2	Marcus Fabius Quintilianus	328
6	Pedagogické myslenie v kresťanskom staroveku	338
6.1	Obdobie ranej patristiky – konfrontácia antickej kultúry a kresťanstva	347
6.1.1	Odporcovia antickej filozofie a kultúry	347
6.1.2	Prívrženci syntézy antickej filozofie a kresťanského učenia	349
6.1.2.1	Klement Alexandrijský	349
6.1.2.2	Origenes	355

6.2	Obdobie vrcholnej patristiky vo východnej časti rímskeho impéria	359
6.2.1	Obdobie kapadóckych otcov	360
6.2.2	Sv. Ján Zlatoústý	367
6.3	Mnísi a monastické (kláštorné) školy v Byzantskej ríši	371
6.4	Obdobie vrcholnej patristiky v západnej časti rímskeho impéria	377
6.4.1	Sv. Ambróz	377
6.4.2	Sv. Hieroným	378
6.4.3	Sv. Augustín	380
Literatúra		388
Chronologické tabuľky		398
Menný register		405